

RES

CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS

HISTORICA

NR 46 ROK 2018

RES —————
CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS
HISTORICA
—————
—————

Rada Naukowa

Dániel Bagi, Ilona Czamańska, Luca Fezzi, Roman Stanisław Jurkowski, Tomáš Knoz
Anamarija Kurilić, Tomasz Jerzy Pawelec, Sergij Posokhov, Benet Salway, Victor Spinei
Guido Straube, Jan Szymczak, Rustem Tsunchuk, Jacek Wijaczka
Jakub Wojtkowiak, Leon Leonid Opanas Zaszkilniak

Redakcja

Krzysztof Latawiec (redaktor naczelny), Ireneusz Łuc (zastępca redaktora naczelnego)
Artur Górak (zastępca redaktora naczelnego), Jörn Happel (redaktor tematyczny)
Ēriks Jēkabsons (redaktor tematyczny), Marek Woźniak (redaktor tematyczny)
Lubov Zhvanko (redaktor tematyczny), Małgorzata Paprota (redaktor językowy – język angielski)
Artur Sadecki (redaktor językowy – język rosyjski), Robert Stępień (sekretarz)

Adres Redakcji

Instytut Historii UMCS
Pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a, 20-031 Lublin
[Http://reshistorica.umcs.lublin.pl](http://reshistorica.umcs.lublin.pl)

RES

CZASOPISMO INSTYTUTU HISTORII UMCS

HISTORICA

NR 46 ROK 2018

Recenzenci nr 45 i 46 roku 2018

Wiesław Caban, Artur Danilczyk, Robert Degen, Sylwester Dworacki, Paweł Filipczak, Ryszard Gryz
Bożena Iwaszkiewicz-Wronikowska, Violetta Julkowska, Szymon Kazusek, Agata Kluczek
Piotr Kochanek, Sylwia Konarska-Zimnicka, Emilia Konopska-Struś, Marek Kornat, Krzysztof Królczyk
Marcin Kruszyński, Mariusz Kulik, Jacek Legieć, Adam Łukaszewicz, Dariusz Magier, Tomasz Matuszak
Lidia Michalska-Bracha, Janusz Mierzwa, Eugeniusz Niebelski, Szymon Olszaniec, Jerzy Pająk
Wojciech Piasek, Sebastian Piątkowski, Jacek Pielas, Jarosław Pietrzak, Konrad Rokicki, Dariusz Rolnik
Łukasz Różycki, Maciej Salamon, Joanna Schiller-Walicka, Paweł Sierżęga, Bronisław Sitek
Piotr Sławiński, Jarosław Stolicki, Andrzej Szabaciuk, Anna Tarwacka, Agnieszka Teterycz-Puzio
Przemysław Wojciechowski, Grzegorz Zackiewicz, Michał Zwierzykowski

Redakcja językowa
Anna Marszał

Redakcja tekstów w języku angielskim
Małgorzata Paprota

Projekt okładki i stron tytułowych
Agnieszka Muchowska

Skład
Agnieszka Muchowska

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne online w międzynarodowej bazie danych
„The Central European Journal of Social Sciences and Humanities” <<http://cejsh.icm.edu.pl>>

Czasopismo znajduje się na liście referencyjnej ERIH Plus

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2019

ISSN 2082-6060

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja papierowa
Wersja online dostępna pod adresem: reshistorica.journals.umcs.pl

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
20-031 Lublin, ul. Idziego Radziszewskiego 11
tel. 81 537 53 04
www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl

Dział Handlowy
tel./fax 81 537 53 02
Księgarnia internetowa: www.wydawnictwo.umcs.eu
e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

Druk i oprawa
Elpil, 08-110 Siedlce, ul. Artyleryjska 11
Nakład 140 egz.

Spis treści

ARTYKUŁY

- KRZYSZTOF NAWOTKA
Logos egipski w *Romansie o Aleksandrze* 11
Egyptian Logos in the *Alexander Romance*
- IRENEUSZ ŁUĆ
Od *fortes milites* do *muli Mariani* – fenomen siły fizycznej żołnierzy
wojsk rzymskich w okresie republiki rzymskiej 29
From 'fortes milites' to 'muli Mariani' – the Physical Strength
of the Soldiers of the Roman Army in the Period of the Roman Republic
- SEBASTIAN RUCIŃSKI
Wespazjan twórcą senatorskiej elity 55
Vespasian as the Creator of Senatorial Elite
- ROBERT SUSKI
Wczesna kariera Aureliusza Wiktora i świadectwo Ammianusa Marcellinusa
(Amm. 21.10.6) 71
Early Career of Aurelius Victor and Testimony of Ammianus Marcellinus
(Amm. 21.10.6)
- JACEK WIEWIOROWSKI
Późnorzymskie *ius postliminii* świadectwem słabości 'soft power' cesarstwa
– studium przypadku 85
Late Roman *ius postliminii* as a Sign of Weakening of Roman 'Soft Power'
– a Case Study
- WOJCIECH LOREK
Strategia i taktyka Henryka II podczas obrony Normandii w latach 1173–1174 115
The Strategy and Tactics of Henry II During the Defence of Normandy in 1173–1174

ZBIGNIEW HUNDERT

- Wojskowe zaciągi sejmików ziemskich województwa mazowieckiego
w latach 1671–1673 141
Troops Raised by Provincial Sejmiks of Mazovian Voivodeship in 1671–1673

DARIUSZ ROLNIK

- Kariera polityczna Leonarda Marcina Świeykowskiego: od podsędka
do wojewody – przypadek czy nowe zasady kształtowania się elit
w czasach Stanisława Augusta? 181
The Political Career of Leonard Marcin Świeykowski: from a Subiudex
to a Province Governor – a Coincidence or a Manifestation of New Principles
of the Development of an Elite During Stanisław August's Reign?

WIEŚLAW CABAN, SWIETŁANA MULINA

- Zesłańcy postyczniowi w Kurganie. Sprawa Towarzystwa Pomocy
Wzajemnej 203
Polish Exiles in Kurgan. The Case of the Society for Mutual Assistance

ANNA JANKOWSKA-NAGÓRKA

- Zmiana imion i nazwisk autochtonów na Dolnym Śląsku jako wyraz
antyniemieckiej polityki państwa w latach 1945–1949. Kilka refleksji
o sposobach postępowania władz 219
Changing the Names and Surnames of Indigenous Inhabitants of Lower Silesia
as an Anti-German State Policy of Poland from 1945 to 1949. Some Remarks
on Government Actions

ANNA ZIĘBIŃSKA-WITEK

- Muzealizacja komunizmu w Polsce i w Europie Zachodniej. 235
Musealization of Communism in Poland and in Western Europe

LIDIA MICHALSKA-BRACHA

- Mit czy mity Sybiru w wyobraźni i pamięci zbiorowej? 253
Siberian Exile in Collective Imagination and Memory: One or Multiple Myths
of Sybir?

WOJCIECH PIASEK

- Inne-miejsca pamięci – przypadek Urbex History 273
Non-Places of Memory – the Case of Urbex History

MARZENA MARCZEWSKA

- Stereotypy etniczne we współczesnym polskim dyskursie publicznym 283
Ethnic Stereotypes in Contemporary Polish Public Discourse

AGNIESZKA KOLASA-NOWAK

- Od idei *homo sovieticus* do *mentalności folwarcznej* Polaków. O używaniu
przeszłości w dyskursie socjologicznym i publicznym 301
From the Idea of *Homo Sovieticus* to the *Serfdom Mentality* of the Poles.
On Using the Past in Sociological and Public Discourse

JAKUB MUCHOWSKI

- Heteronomizacja pola historiograficznego we współczesnej Polsce.
 Analiza Forum Badaczy Dziejów Najnowszych 321
 Heteronomization of the Field of History in Contemporary Poland.
 An Analysis of the Forum of Contemporary History Scholars

RAFAŁ WNUK

- Wojna o wojnę. Spór o wystawę główną Muzeum II Wojny Światowej 335
 The War Over the War. The Conflict About the Permanent Exhibition
 of the Museum of the Second World War

MAREK WOŹNIAK

- A jeśli prawda nie istnieje..., czyli o roli wartości w historiografii
 (w obronie prawdy historycznej) 351
 What if the Truth does not Exist... or the Role of Values in Historiography
 (in Defense of Historical Truth)

ЛЕОНІД ЗАШКІЛЬНЯК

- Теоретичні проблеми сучасної історичної політики в Україні 365
 Theoretical Problems of Current Historical Politics in Ukraine

MATERIAŁY

JACEK PIELAS

- Akt ostatniej woli Anny ze Stanisławskich Zbąskiej, pierwszej polskiej poetki,
 z 7 lipca 1696 roku 385
 The Act of Anna from Stanisławski Zbąska's Last Will, the First Polish
 Female Poet, on 7 July 1696

ARTYKUŁY RECENZYJNE

ARTUR GÓRAK

- Modernizacja poprzez kolonizację i wynarodowienie. Uwagi o pracy
 Malte Rolfa pt. *Rządy imperialne w Kraju Nadwiślańskim. Królestwo Polskie
 i cesarstwo rosyjskie*, przekł. Wojciech Włoskowicz, Warszawa 2016,
 Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, ss. 505 421
 Modernization Through Colonization and Denationalization. Remarks
 on the Book of Malte Rolf, *Rządy imperialne w Kraju Nadwiślańskim.
 Królestwo Polskie i cesarstwo rosyjskie*, transl. Wojciech Włoskowicz,
 Warsaw 2016, University of Warsaw Press, pp. 505

PRZEMYSŁAW SOŁGA

- Państwo laickie i Kościół: Uwagi na temat książki Urszuli Wasilewicz,
*Systemy relacji między Kościołem katolickim i Francją. Studium historyczno-prawne,
 Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego
 Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2017, ss. 263 433
 The Secular State and the Church: Remarks on the Monograph *Systemy relacji
 między Kościołem katolickim i Francją. Studium historyczno-prawne [Relation Systems**

between the Catholic Church and France. A Historical and Legal Study] by Urszula Wasilewicz, Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2017, pp. 263

ARIEL ORZEŁEK

Minimalizm i maksymalizm a „stommizm”. Refleksje nad książką Radosława Ptaszyńskiego, *Stommizm. Biografia polityczna Stanisława Stommy*, Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2018, ss. 720 443

Minimalism and Maximalism or “Stommism”. Reflection on the Radosław Ptaszyński’s Book, *Stommizm. Biografia polityczna Stanisława Stommy [Stommism. Political Biography of Stanisław Stomma]*, published by “Znak”, Cracow 2018, pp. 720

RECENZJE

Annie Sartre-Fauriat, Maurice Sartre, *Inscriptions Grecques et Latines de la Syrie. La Batanéé et le Jawlān Oriental*, t. XIV, vol. 1–2, Beyrouth 2016, Presses de l’Ifpo [Bibliothèque archéologique et historique, t. 207], ss. 707 (Paweł Filipczak) 467

Piotr Niczyporuk, *Bankierzy i operacje bankierskie w starożytnym Rzymie*, Temida 2, Białystok 2013, ss. 302. Rzymska bankowość ukryta w meandrach języka łacińskiego (Emilia Twarowska-Antczak) 473

Boży wojownicy czy pobożni pielgrzymi? Polacy i ich wyprawy do Ziemi Świętej na marginesie książki Agnieszki Teterycz-Puzio, *Polscy krzyżowcy. Fascynująca historia wypraw Polaków do Ziemi Świętej*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2017, ss. 368 (Ewelina Kazienko) 482

Piotr Biliński, *Władysław Konopczyński 1880–1952. Człowiek i dzieło*, Kraków 2017, ss. 622 (Mateusz Hübner) 493